

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **B. T.**, zast. Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem, se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 11. 2019, č. j. OAM-472/LE-VL17-VL18-PS-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 1. 2020, č. j. 63 Az 49/2019 – 32,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobce, Mgr. Ladislavovi Bártovi, advokátovi, se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši celkem 3.400 Kč. Tato částka bude zástupci žalobce vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím zajistil žalobce v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46 odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a podle § 46a odst. 5 téhož zákona stanovil dobu trvání zajištění do 25. 2. 2020.

[2] Žalobce proti tomuto rozhodnutí žalované podal žalobu, v níž namítal, že žalovaný se nevypořádal se zásahem do soukromého života žalobce, přestože mu bylo známo, že žalobce žije na území České republiky u svého bratra a má zde také sestru. Rozhodnutí žalovaného tak pro nepřezkoumatelnost nemůže obstát. Podle žalobce je při rozhodování o omezení osobní svobody cizince třeba zvažovat obecný korektiv zásahu do osobního a rodinného života cizince, uplatní se tedy analogicky § 174a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. Dále zmínil, že Nejvyšší správní soud opakovaně přezkoumává míru zásahu rozhodnutí o zajištění podle § 46a zákona o azylu do soukromého života žadatelů o mezinárodní ochranu a poukázal v této souvislosti na závěry uvedené v rozsudku NSS č. j. 1 Azs 20/2015 – 45.

[3] Krajský soud v Ostravě nadepsaným rozsudkem žalobu zamítl. Krajský soud uvedl, že žalobce v průběhu správního řízení sdělil toliko prostou informaci, že *„na území České republiky nemá hlášenou stálou adresu, žije u bratra, který zde má trvalý pobyt, a také zde má sestru, která zde má rovněž dlouhodobý pobyt, s tou se však jen občas vídá. Do České republiky přijel za prací. V případě práce bydlí různě na ubytovnách“*. Za tohoto stavu, kdy žalobce netvrdil nic konkrétního o tom, že by jeho zajištěním bylo zasaženo do jeho rodinného a soukromého života, nebyl žalovaný povinen podrobně se zabývat výše uvedenými tvrzeními žalobce, že na území České republiky na základě trvalého pobytu žije jeho bratr a sestra. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce neprokázal žádné rodinné, soukromé či sociální vazby založené na území České republiky. Krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný své rozhodnutí opřel o individualizované skutkové okolnosti obsažené ve spise a své rozhodnutí dostatečně odůvodnil jak ve vztahu ke splnění podmínek § 46 odst. 1 písm. e) zákona o azylu, tak i ve vztahu k neúčinnosti uplatnění zvláštních opatření podle § 47 téhož zákona.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost, v níž poukázal na skutečnost, že v žalobě namítal nesprávné vyhodnocení zásahu do svého osobního a rodinného života ze strany žalovaného spočívajícího v opomenutí existence vazby s bratrem a sestrou stěžovatele bydlícími v České republice. Toto vyhodnocení je i v rozporu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva. Názor krajského soudu, podle něhož stěžovatel neprokázal žádné rodinné, soukromé či sociální vazby je nepřípustně zjednodušující a zavádějící, neboť není v souladu s požadavkem přiměřenosti obsaženým v § 174a zákona o pobytu cizinců. I pokud by na věc nebylo možné toto ustanovení uplatnit, nedostál žalovaný ani krajský soud své povinnosti zhodnotit eventuální přiměřenost zajištění ve vztahu k soukromému a rodinnému životu v rámci úvahy o využitelnosti zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu.

[5] Současně je podle stěžovatele nesprávné tvrzení soudu, že neprokázal žádné vazby založené na území České republiky. Stěžovatel se již dříve vyjádřil, že žije u bratra, a tedy má na něj nejen rodinnou vazbu, ale i vazbu sociální, jelikož mu bratr zabezpečuje bydlení. Když si stěžovatel přivydělával na stavbách, bratrovi s náklady na bydlení i finančně

pokračování

vypomáhal. Žalovaný je povinen posuzovat specifické okolnosti každého případu, zohlednit individuální situaci cizince a tyto skutečnosti náležitě promítnout do odůvodnění svého rozhodnutí. Vzhledem k závažnosti zajištění, jakožto opatření omezujícího osobní svobodu stěžovatele nemohou nosné důvody rozhodnutí o zajištění spočívat v obecných a paušálních frázích.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popřel oprávněnost kasační stížnosti, neboť kasační stížností napadený rozsudek byl vydán v souladu s právními předpisy a uplatněné kasační námitky nejsou důvodné. Žalovaný má za to, že postupoval v souladu se zákonem o azylu, zjistil skutečný stav věci a stěžovateli zcela důvodně uložil zajištění.

III. Posouzení kasační stížnosti

[7] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[8] Z provedené rekapitulace je zřejmé, že stěžovatel v kasační stížnosti namítal především nesprávné, resp. nedostatečné posouzení přiměřenosti zajištění ve vztahu ke svému osobnímu a rodinnému životu.

[9] K této námitce stěžovatele Nejvyšší správní soud v prvé řadě uvádí, že z ustálené judikatury zdejšího soudu vyplývá, že na rozdíl od případu zajištění cizince podle zákona o pobytu cizinců, není žalovaný automaticky povinen se v rozhodnutí o zajištění podle § 46a zákona o azylu zabývat tím, zda správní vyhoštění či vycestování nepřiměřeně nezasahuje do soukromého a rodinného života stěžovatele (srov. rozsudek NSS ze dne 12. 2. 2016, č. j. 5 Azs 16/2016 - 32, ve spojení s usnesením rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 150, též rozsudek ze dne 21. 3. 2019, č. j. 10 Azs 252/2017 - 89).

[10] Jak již Nejvyšší správní konstatoval v rozsudku ze dne 13. 6. 2019, č. j. 4 Azs 110/2019 – 32, *„byť judikatura Nejvyššího správního soudu za jistých podmínek připouští možnost posuzování zásahu do soukromého a rodinného života i v řízení o zajištění podle zákona o azylu, nevyžaduje, aby takové posouzení bylo vždy explicitně vyjádřeno v každém rozhodnutí o zajištění. Není povinností správních orgánů se vždy výslovně vyjadřovat k možné otázce zásahu do rodinného života bez ohledu na konkrétní skutkové okolnosti a reálnost zásahu do těchto práv (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 2. 2018, č. j. 9 Azs 326/2017 - 30, nebo ze dne 30. 4. 2019, č. j. 9 Azs 51/2019 - 28).“*

[11] V rozsudku ze dne 21. 3. 2019, č. j. 10 Azs 252/2017 - 89, Nejvyšší správní soud také konstatoval, že skutečnost, že má cizinec v České republice rodinné příslušníky, sama o sobě neznamená, že by zajištění nepřiměřeně zasahovalo do jeho soukromých a

rodinných poměrů. To platí i pro situaci stěžovatele, který v řízení o správním vyhoštění do protokolu ze dne 6. 11. 2019, č. j. KRPE-86523-25/ČJ-2019-170022-SV, pořízeného Policií České republiky, Krajským ředitelstvím policie Pardubického kraje, odborem cizinecké policie, uvedl, že svou sestru viděl naposledy asi před měsícem. Občas se setkají. U svého bratra momentálně bydlí. Pracuje u něj na zahradě a občas mu pomůže na brigádě, za což nemusí nic platit na ubytování. Bratr má však svoji rodinu, takže se o stěžovatele moc nezajímá. Stěžovatel to bere pouze tak, že u něj bydlí a nemusí platit nikde drahý nájem. Nikoho jiného stěžovatel v České republice nebo v Evropské unii nemá. Stěžovatel dále uvedl, že se na území České republiky nenachází osoba, kvůli které by pociťoval, že případné správní vyhoštění by pro něj a popřípadě i pro tuto osobu znamenalo nepřiměřený zásah do rodinného nebo soukromého života. Dále uvedl, že si v České republice nevybudoval žádnou zásadní kulturní nebo sociální vazbu a nic mu nebrání v návratu domů na Ukrajinu.

[12] Nejvyšší správní soud připouští, že závěr krajského soudu, že žalobce neprokázal žádné rodinné, soukromé či sociální vazby založené na území České republiky, je příliš zjednodušující. Tato dílčí nepřesnost v argumentaci krajského soudu však nemá vliv na zákonnost kasační stížností napadeného rozsudku a správnost posouzení věci krajský soudem. Z výše uvedeného je totiž zřejmé, že vazby stěžovatele na území České republiky nejsou takové intenzity, že by jeho zajištění představovalo protiprávní zásah do jeho rodinného a soukromého života. Pouhé odloučení od dospělých sourozenců z důvodu zajištění (ke kterému ostatně běžně docházelo při pracovní činnosti stěžovatele, neboť stěžovatel v případě práce různě bydlí na ubytovnách) neznamená nepřiměřený zásah do stěžovatelova rodinného a soukromého života. Stěžovatel navíc také vypověděl, že na Ukrajině má rodiče a své tři děti, se kterými si pravidelně telefonuje přes viber a často se s nimi navštěvuje.

[13] Nejvyšší správní soud v této souvislosti dále konstatuje, že samotné zajištění neznamená úplnou ztrátu možnosti kontaktu s rodinnými příslušníky. Jak již zdejší soud uvedl v rozsudku ze dne 12. 2. 2016, čj. 5 Azs 16/2015-32, „[z]*ajištění představuje omezení osobní svobody, a jde proto z povahy věci vždy o zásah do rodinného a soukromého života zajišťovaného cizince (stěžovatele). Zajištění ovšem neznamená ztrátu kontaktu zajištěného cizince s jeho rodinnými příslušníky, když podle čl. 10 odst. 4 nové přijímací směrnice 2013/33/EU je povinností členských států zajistit, aby rodinní příslušníci mohli se žadatelem o mezinárodní ochranu komunikovat a navštěvovat jej v podmínkách, které respektují soukromí. Podle § 81 odst. 1 písm. d), e) a f) zákona o azylu má cizinec ubytovaný v přijímacím nebo pobytovém středisku právo přijímat návštěvy, přijímat balíčky a peníze a přijímat a na svůj náklad odesílat písemná sdělení*“. V návaznosti na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že závěr krajského soudu, že žalovaný nebyl povinen podrobně se zabývat výše uvedenými tvrzeními žalobce, je zcela správný.

[14] K požadavku stěžovatele na aplikaci § 174a zákona o pobytu cizinců Nejvyšší správní soud v prvé řadě konstatuje, že aplikace zákona o pobytu cizinců v řízení podle zákona o azylu přímo vylučuje § 2 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, dle kterého, *tento zákon se nevztahuje na cizince, který je žadatelem o udělení mezinárodní ochrany,*

pokračování

cizincem, který je strpěn na území, azylantem nebo osobou požívající doplňkové ochrany, nestanoví-li tento zákon nebo zvláštní právní předpis jinak. Korektiv přiměřenosti obsažený v § 174a zákona o pobytu cizinců tedy není možné v posuzované věci aplikovat. Mezi zákonem o pobytu cizinců a zákonem o azylu navíc není vztah subsidiarity, tyto právní předpisy jsou na sobě zcela nezávislé.

[15] K posouzení přiměřenosti zajištění podle zákona o azylu tak nelze aplikovat § 174a zákona o pobytu cizinců. Přiměřenost zajištění podle zákona o azylu však může být posuzována při zvážení, zda lze použít zvláštní opatření podle § 47 odst. 1 téhož zákona. Žalovaný v posuzované věci takové posouzení řádně provedl, když konstatoval, že o neúčinnosti zvláštního opatření v případě stěžovatele svědčí nejen jeho vědomé nerespektování právního řádu České republiky i jemu uložených povinností, ale také jeho zcela účelové jednání, když se udělení mezinárodní ochrany začal domáhat teprve po svém zajištění, kdy se realizace jeho vyhoštění stala reálnou. Žalovaný v této souvislosti poukázal na skutečnost, že stěžovateli bylo již v srpnu 2017 uloženo správní vyhoštění, tehdy rovněž požádal o mezinárodní ochranu a tato žádost byla následně zamítnuta. Stěžovatel pak i nadále pobýval na území České republiky bez platného povolení k pobytu, nemá nikde hlášenou adresu, žije u svého bratra, v případě práce bydlí různě na ubytovnách. Z výše uvedeného je zároveň zřejmé, že žalovaný své rozhodnutí dostatečně individualizoval.

[16] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani námitce stěžovatele, že žalovaný správní orgán a krajský soud nedostály své povinnosti zhodnotit eventuální přiměřenost zajištění ve vztahu k soukromému a rodinnému životu v rámci úvahy o využitelnosti zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu, neboť jak vyplývá z výše uvedeného, žalovaný se využitelností zvláštních opatření zabýval, své závěry řádně zdůvodnil, na což krajský soud přiléhavě odkázal.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[17] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[18] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšnému žalovanému pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti. Náhrada nákladů řízení se mu proto nepřiznává.

[19] Zástupci stěžovatele, který mu byl ustanoven krajským soudem, se podle § 35 odst. 10 s. ř. s. s přihlédnutím k § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), přiznává odměna za zastupování celkem ve výši 3.100 Kč za úkon právní služby spočívající v sepsání kasační

stížnosti. Zástupci se dále za tento úkon přiznává paušální náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč. Celkem tedy náleží zástupci stěžovatele odměna 3.400 Kč, která mu bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. dubna 2020

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu